

2009. szeptember 23. szerda - Tekla és Lina napja.

A lyukas zászló – interjú Kovács Klaudiával, a film rendezőjével

2009. szeptember 21. 07:00
Netriport - Tánczos András

Kovács Klaudia, A lyukas zászló (Torn from the Flag) című dokumentumfilm-thriller rendezője Egerben született, Budapesten járt gimnáziumba, és mivel nem vették fel a Színház- és Filmművészeti Főiskolára, 18 évesen Hollywoodba költözött. Az egri filmfesztivál igazgatójának, Kiss Lajosnak köszönhetően másfél évvel az amerikai premier után Magyarországon is bemutatják alkotását, melynek témája az 56-os forradalom.

hirdetés

Miért pont 56?

Amerikában nagyon sok ötvenhatossal találkoztam, beszélgettem. Hálás vagyok neked, hogy történeteik alapján mély és átfogó képet alkothattam az akkori eseményekről. Szerintem a fiatalabb generációk igénylik, hogy megismerjék a történelmet, mert vagy nem tanították nekik, vagy félre lettek vezetve. Innen a film ötlete.

56-ot Magyarországon mindig is egyfajta „misztikum” övezte: mi volt akkor, mi nem volt akkor, ellenforradalom volt vagy nem volt ellenforradalom. Számomra az a meglepő, hogy pont a tengerentúlon kezdik ezt boncolgatni.

Sokkal könnyebb volt leforgatni egy ilyen filmet külföldön, mint ahogy azt Magyarországon meg lehetett volna csinálni. Külföldön nincs politikai színezete 56-nak, hanem történelmi tényként, történelmi eseményként kezelik. Itthon a végtelenségig kihasználták politikailag.

A lyukas zászló a díjak többségét Amerikában kapta. Európában mintha kevésbé lett volna visszhangja a filmnek.

Egerben két díjat kaptunk, a többi külföldön. Itthon talán kevésbé objektívan ítélik meg a filmet, pont a politikai háttérből kifolyólag.

Kovács Klaudia

Mennyire lepte meg a film sikere?

Az az igazság, hogy nem lepett meg. Azt gondolom, hogy művészként, amikor az ember

Legfrissebb a rovatban

Elcserélt életek – Az igazság csak fáj, a hazugság pusztít

A lyukas zászló – interjú Kovács Klaudiával, a film rendezőjével

A kis kéményseprő – „az ártatlanság operája”

Magyar Vidék Napja a Vajdahunyadvárban

Alföldi New Yorkban

Taxidermia, avagy Páfi nem csak csuklani tud

Legolvasottabb a rovatban

Vasárnap Esti Mese – Zoknifölde

Magyar Vidék Napja a Vajdahunyadvárban

Internálótábor a francia Rivierán

Alföldi New Yorkban

Zöld a Bibor Band – a vadonatúj-régi zenekar

Katyn: mindenkinek csak egy önéletrajza van

propeller

Mitől merül le az iPhone pillanatok alatt?

Nem érzi magát bűnösnek a kerítésébe áramot vezető kesznyéteni férfi

Diáklánnyal szexelt a zenetanár – Ítélet: 15 hónap börtön

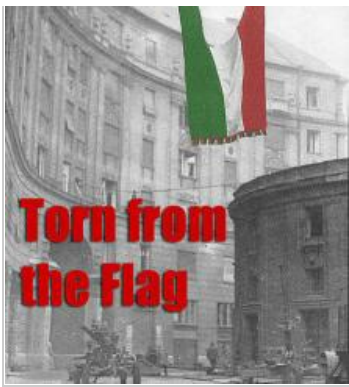
Európában internet lesz a tévékben

hirdetés

hirdetés

befejezi a produkciót, érzi, hogy jól csinált vagy nem jól csinált, és ha van egészséges szakmai önkritikája, akkor el tudja helyezni a saját produkcióját a szakmai palettán. A *Iyukas zászló* az Oscar-versenybe is bekerült, ez is pozitív visszajelzés volt, úgyhogy lehet, hogy szerénytelenségnek tűnik, de alkotótársaimmal együtt úgy éreztük, hogy szép filmet csináltunk.

Magyarországon mostanában két ötvenhatos témájú filmet is bemutatnak: az egyik a

Szabadság, szerelem, a másik az 56 csepp vér. Mi a véleménye rólok?

Minden filmnek megvan a maga értéke, és úgy gondolom, nem feltétlenül az én tisztem, hogy ezeket értékeljem, nem is szeretnék belenyúlni ebbe a darázsfészekbe, csak rosszul jöhetnek ki belőle (nevet). Az azonban biztos: ötvenhatról nem lehet elégszer beszélni, tehát minden alkotó, aki ehhez a témához nyúl, hálás köszönetet érdemel.

Miben különbözik A Iyukas zászló a hasonló témájú alkotásoktól?

Azok a produkciók, amiket én láttam, arról szóltak, hogy hatott a világ Magyarországra, a magyar nemzetre, ezt én megfordítottam. A *Iyukas zászló* arról szól, hogy mi hogyan hatottunk a világra.

Jelenet a filmből

Ezek szerint dokumentumfilm?

Egy amerikai kritikus dokumentumfilm-thrillernek nevezte. Játékfilmes elemek vannak benne, de alapjában véve azért mégiscsak dokumentumfilm. A történet izgalmas szára van felfűzve, tehát egy percig nem unatkozik a néző. Nagyon sok archív anyagot használunk, nagyon sok interaktív jellegű dolgot, térképek, bejátszások... tehát nagyon érdekes, feszes tempójú mozi lett.

Hogy sikerült archív anyagokhoz jutni?

Kialakult egy társadalmi mozgalom a film körül: családok, egyházak, amerikai alapítványok segítettek. Az ő lelkes támogatásuknak köszönhetően kerültek elő olyan fotók – pincékből, íróasztalokból –, amiket eddig még soha senki nem látott. Az orosz archívumban volt egy kiváló kutató, aki nagyon sokat segített. A magyar archívummal nem voltak igazán jó tapasztalataink, de aztán végül is sikerült megállapodni velük.

A volt Szovjetunió területén nem volt nehéz a kutatás? Merthogy éppen ők voltak azok, akik agresszorként lerohanták akkor az országot.

Voltak problémák az oroszországi forgatással, engem majdnem letartóztatott egy titkos ügynök, mert megpróbáltunk felvételeket készíteni a Vörös téren. Azt hiszem, hogy az emberek, az átlagemberek tisztában vannak a tényekkel; a politikusok is tisztában vannak, de nekik másfajta szerepük van egy társadalomban...

Kovács László és Kovács Klauudia (Fotó: George Adams)

Henry Kissinger nyilatkozik a filmben. Nekem hiányzik az orosz ellenpont.

Hát ez nagyon kellemetlen tapasztalat volt. Elsősorban azért mentünk Oroszországba, hogy interjút készítsünk Gorbacsovval. Egy éven keresztül próbáltam egyeztetni a beszélgetést: tudták, hogy ez egy nagyon alacsony költségvetésű film, azzal is tisztában voltak, hogy mi ezért anyagi juttatást nem tudunk biztosítani. Végül megállapodtunk a részletekben, átrepültünk Moszkvába, és ott hirtelen üzleti jelleget öltött az interjú: Gorbacsov úr beteg lett, de nagyon szívesen meggyógyult volna egy bizonyos összegért. Egyébként az amerikai dokumentumfilm-gyártásban soha nem kap az interjúalany honoráriumot, fizetést, pont azért, hogy ne érhesse az a vád a produkciót, hogy manipulálták az információt. Tehát ez elvi kérdés volt inkább, mint anyagi, de a mi számunkra az összeg is nevetségesen elérhetetlen volt. Úgyhogy ment a huzavona, aztán feladtam, Gorbacsov úr nem gyógyult meg, hát c'est la vie, van ilyen. Ezzel számolni kell a filmkészítés során.

Azóta már talán jobban van... Mennyire volt könnyű vagy nehéz az interjúalanyokat beszélgetésre bírni?

Ami az utolsó napig reménytelennek látszott, szinte lehetetlennek, hogy hithű kommunistát találjunk. Akkoriban Magyarországon közel 800 000 párttag volt, ehhez képest a forgatás előtt egy nappal még nem volt kommunistánk. És nyilván nem volt könnyű ávost találni, nem volt könnyű bizonyos híres emberekhez bejutni, és nem volt könnyű olyan szovjet katonákat találni, akik akkor itt állomásoztak. A kutatómunkában Erdélyi Péter volt segítségünkre.

Zsigmond Vilmossal (Fotó: Peter Sorel)

Visszatérve magára a filmre: lesz az egri vetítésnek folytatása?

Nagyon sok helyről kaptunk meghívást, azonban mivel nincs még hivatalos magyar kópia, ezért valószínűleg csak jövőre tudjuk a magyarországi, illetve a Kárpát-medencei forgalmazást elkezdni. Addig is szeretnénk a filmet beadni a Filmszemlére. Sajnos – bürokratikus okokból kifolyólag – *A lyukas zászlót* amerikai filmként kezelik, aminek az a hátránya, hogy kevesebb támogatást kapnánk, vagy egyáltalán nem kapnánk támogatást a magyar kópiára

Lát arra esélyt, hogy valamelyik televízió műsorára tűzze a filmet?

Meghívtam egy szakmai vetítésre a televíziós társaságokat és a forgalmazókat. Sajnos egyáltalán nem volt pozitív a visszhang: a forgalmazók szerint a magyar emberek nem mennének el moziba megnézni a filmet. Azonban iskoláktól, könyvtáraktól, kulturális intézményektől, szülőktől, sőt maguktól a gyerekektől is rengeteg e-mailt kapunk folyamatosan, és ez egyáltalán nem támasztja alá azt a fajta érdektelenséget, amire a forgalmazók hivatkoznak

Kilenc évig dolgozott ezen a dokumentumfilmen, hogyan tovább?

Szeretném, ha a világ sok-sok országába eljutna a film. A filmkészítésnek alapvetően két nagy fázisa van: az egyik a film készítése, a másik a forgalmazása. És amikor olyan helyzetben találja magát egy filmes, hogy a forgalmazók csak mérsékelt érdeklődést mutatnak, akkor visszahárul a filmesre a bemutatás felelőssége. Várom azoknak a kulturális intézményeknek, iskoláknak, szülőknak, diákoknak a jelentkezését, akiket érdekel ez a film. A film e-mail címe alyukaszaszlo@hotmail.com

Köszönöm a beszélgetést, és sok sikert a forgalmazáshoz.

Kapcsolódó írások

[Elcsereált életek – Az igazság csak fáj, a hazugság pusztít](#)

[Taxidermia, avagy Pálfi nem csak csuklani tud](#)

[Katyn: mindenkinek csak egy önéletrajza van](#)

[A netriport Dinója – Beszélgetés Bedő J. Istvánnal](#)

[David Nolande és a kliséjelenség](#)

[Királyi Napok Székesfehérváron](#)

hirdetés
